

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W 2006 R.

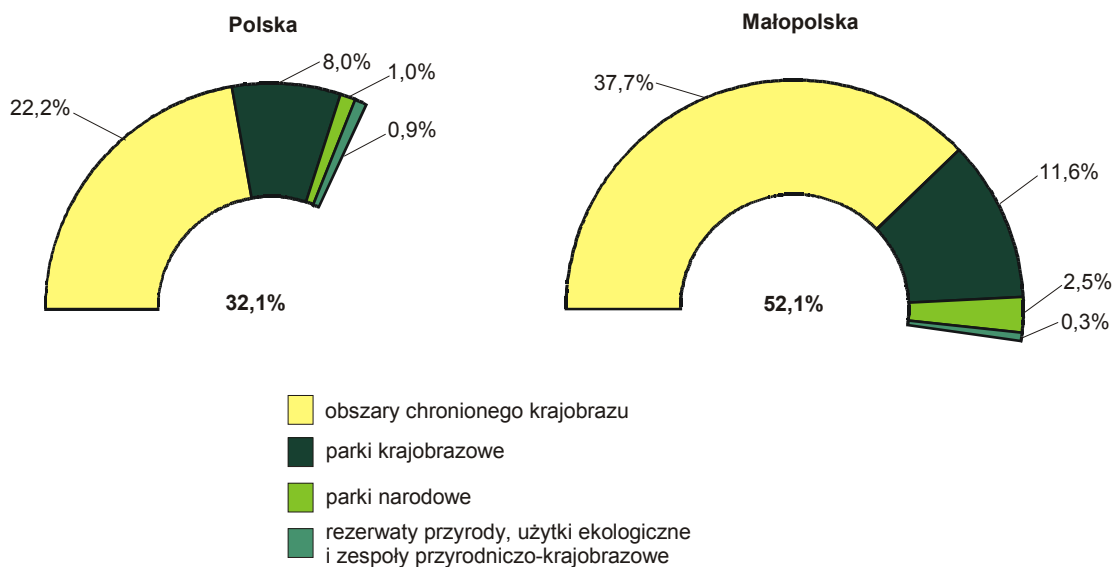
Powierzchnia ogólna Małopolski według stanu na dzień 1 I 2006 r. wynosiła 15183 km² i stanowiła 4,9% ogólnej powierzchni kraju. Użytki rolne zajmowały 61,9% obszaru województwa (w tym grunty orne 43,9%, łąki i pastwiska trwałe 12,8%), grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione 30,1%, grunty zabudowane i zurbanizowane 5,1%, grunty pod wodami powierzchniowymi 1,5%, a nieużytki i tereny różne po 0,7%.

Powierzchnia gruntów rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne w 2006 r. wynosiła 369 ha (o 82,7% więcej niż w ub. roku). Najwięcej tych gruntów (głównie z III klasy bonitacyjnej) przeznaczono na cele osiedlowe - 49,9%.

Ilość **gruntów wymagających rekultywacji i zagospodarowania** w końcu br. wynosiła 2633 ha (4,0% powierzchni krajowej) z tego 2610 ha (99,1%) stanowiły grunty zdewastowane, a 23 ha (0,9%) grunty zdegradowane. W 2006 r. zrekultywowano 126 ha gruntów (tj. o 21,2% mniej niż w ub. roku), a zagospodarowano 49 ha (o 22,5 % więcej).

Obszary prawnie chronione w końcu 2006 r. zajmowały powierzchnię 790,3 tys. ha, tj. 52,1% powierzchni geograficznej województwa i 7,9% obszarów chronionych w Polsce. Największy udział powierzchni prawnie chronionej wykazują powiaty: nowotarski (93,0%), tatrzański (92,7%) i nowosądecki (81,3%).

UDZIAŁ OBSZARÓW PRAWNIE CHRONIONYCH W POWIERZCHNI OGÓLNEJ W 2006 R. Stan w dniu 31 XII

Na 1 mieszkańca przypadało 2416 m² obszarów prawnie chronionych (w kraju 2634 m² na 1 osobę), najwięcej w powiatach: nowotarskim - 13273 m² na 1 osobę i miechowskim - 8688 m² na 1 osobę.

W końcu roku na terenie Małopolski było 2141 obiektów uznanych za pomniki przyrody (o 2,2% mniej niż przed rokiem), 119 parków spacerowo-wypoczynkowych (tj. 5,0% parków w kraju) o przeciętnej powierzchni 11,1 ha (w Polsce 9,0 ha) oraz 1035 zieleńców (o przeciętnej powierzchni 0,5 ha), stanowiących 7,4% zieleńców w kraju, przy czym najwięcej ich znajdowało się w Krakowie - 449 i Tarnowie - 62.

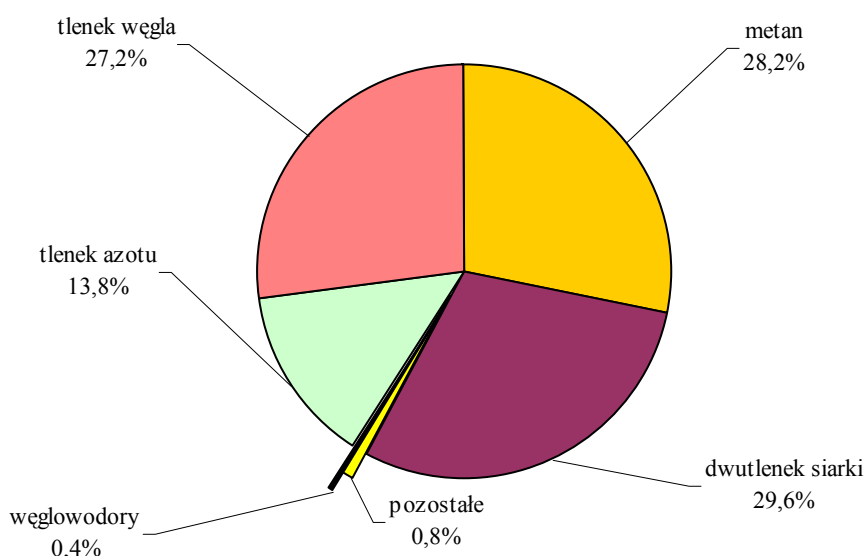
Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez CO₂) z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza (czyli sektora energetyczno-gazowego) w 2006 r. wynosiła 195,7 tys. ton, co stanowiło 8,9% krajowych zanieczyszczeń powietrza.

Zanieczyszczeń pyłowych wyemitowano 9,2 tys. ton (0,6 ton/rok/km²), tj. o 1,1% mniej niż przed rokiem. Była to głównie emisja ze spalania paliw - 59,8%. Aż 83,4% zanieczyszczeń pochodziło z 4 miast: Krakowa, Skawiny, Trzebini i Tarnowa.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) wynosiła 186,5 tys. ton (12,3 ton/rok/km²) i była o 4,1% wyższa niż w 2005 r. Stanowiło to 8,9% emisji zanieczyszczeń w Polsce.

W urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń powietrza zatrzymano 1257,0 tys. ton zanieczyszczeń pyłowych (tj. 99,3% zanieczyszczeń wytworzonych) i 157,2 tys. ton zanieczyszczeń gazowych (bez CO₂) - 45,7% zanieczyszczeń wytworzonych.

STRUKTURA EMISJI ZANIECZYSZCZEŃ GAZOWYCH Z ZAKŁADÓW SZCZEGÓLNIIE UCIAŻLIWYCH (bez CO₂) W 2006 R.

Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w 2006 r. wyniósł 871,6 hm³ (57,4 dam³/km² województwa, w Polsce 37,8 dam³/km²) i był o 7,1% niższy niż w ub. roku. Najwięcej wody pobrano na cele produkcyjne (poza rolnictwem i leśnictwem) - aż 73,8%, z kolei do eksploatacji sieci wodociągowej - 17,3% oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych - 8,9%.

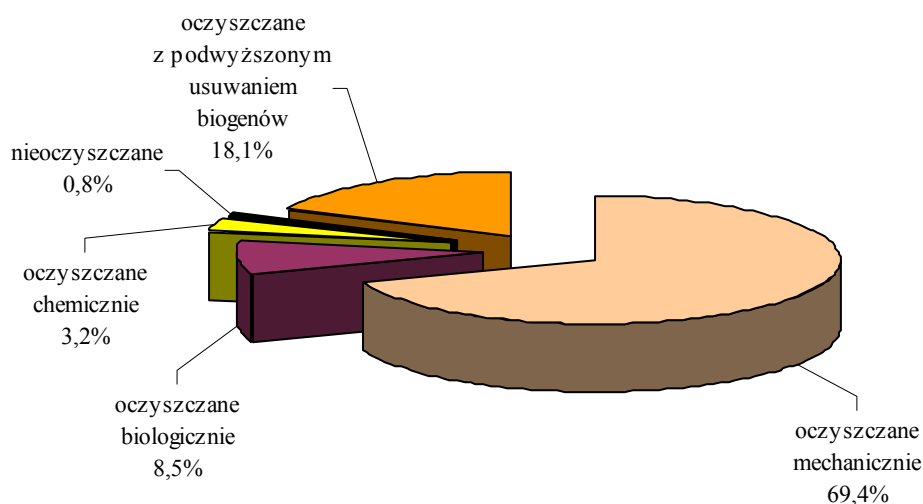
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności wynosiło 816,8 hm³ (było o 7,8% mniejsze niż w roku ubiegłym), z czego 70,1% przypadało na powiat krakowski. Na cele przemysłowe zużyto 76,7% wody, na eksploatację sieci wodociągowej 13,8% oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych 9,5%. Zużycie wody z wodociągów sieciowych w gospodarstwach domowych wynosiło 85,8 hm³ (z czego 73,0% przypadało na miasta i 27,0% na wieś).

Długość sieci wodociągowej rozdzielczej w końcu grudnia 2006 r. wynosiła 15966,6 km (o 1,6% więcej niż przed rokiem).

Ścieków przemysłowych i komunalnych odprowadzonych do wód lub ziemi z województwa małopolskiego było 834,1 hm³ (o 7,2% mniej niż przed rokiem), w tym bezpośrednio z zakładów 739,9 hm³ (88,7%).

Ścieków wymagających oczyszczenia odprowadzono 267,9 hm³, z tego 99,2% było oczyszczonych, a 0,8% odprowadzono bez oczyszczania. Ścieki były oczyszczane przede wszystkim mechanicznie - 69,4% i z podwyższonym usuwaniem biogenów - 18,1%.

ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA W 2006 R.

W końcu 2006 r. działało w naszym województwie 229 oczyszczalni ścieków komunalnych, z tego 186 typu biologicznego, 42 z podwyższonym usuwaniem biogenów i 1 typu mechanicznego. Z oczyszczalni ścieków korzystało 53,2% ludności województwa (w Polsce 61,4%) i było to 88,5% ludności miast i 18,6% ludności wsi.

Funkcjonowało 81 oczyszczalni ścieków przemysłowych, z tego: 42 typu biologicznego, 31 mechanicznego, 5 chemicznego oraz 3 z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Największa w Małopolsce oczyszczalnia ścieków Płaszów II w czerwcu br. uruchomiła część mechaniczną, a w październiku br. część biologiczną oczyszczalni. Długość sieci kanalizacyjnej w końcu roku wynosiła 7738,9 km i wzrosła w porównaniu z ubiegłym rokiem o 8,1% (na wsi o 11,6%).

Ogólna ilość odpadów (z wyłączeniem odpadów komunalnych) **dotychczas składowanych** (nagromadzonych) w naszym województwie według stanu na dzień 31 XII 2006 r. wynosiła 162963,8 tys. ton. Na 1 km² powierzchni województwa przypadało 10,7 tys. ton (w Polsce 5,6 tys. ton/km²). Na terenie 4 powiatów: chrzanowskiego, olkuskiego, oświęcimskiego i m. Krakowa składowano 92,5% (tj. 150812,3 tys. ton) tych odpadów.

Pod względem **wytworzonych w ciągu roku odpadów** (z wyłączeniem odpadów komunalnych) województwo małopolskie z ilością 8676,7 tys. ton zajmuje 3 miejsce w kraju (po śląskim i dolnośląskim). W stosunku do ub. roku nastąpił spadek o 8,5% ilości wytwarzanych odpadów. Z ogólnej ilości tych odpadów 76,0% poddano odzyskowi (np. przez recykling), 14,4% unieszkodliwiono (np. przez składowanie), a 9,6% zmagazynowano czasowo na terenach zakładów.

W 2006 r. **odpady komunalne** powstające w gospodarstwach domowych, a także pochodzące od innych wytwórców, ale mające podobny charakter i skład, zdeponowano na 38 składowiskach o łącznej powierzchni 94,6 ha. Zakończono eksploatację 2 składowisk o powierzchni 3,9 ha.

Zakłady oczyszczania zebrały 646,6 tys. ton odpadów komunalnych zmieszanych i 37,7 tys. ton odpadów wyselekcjonowanych; 65,5% tych odpadów powstało w gospodarstwach domowych. Z ogólnej ilości odpadów zmieszanych na składowiskach zdeponowano 96,9% (tj. 626,6 tys. ton), wysegregowano ze zmieszanych 2,8% i unieszkodliwiono biologicznie 0,3%.

Wywieziono 948,2 dm³ nieczystości ciekłych, z czego 50,6% pochodziło z gospodarstw domowych.

Nakłady na ochronę środowiska w 2006 r. wynosiły 468,0 mln zł (w cenach bieżących), były o 18,7% niższe niż przed rokiem i stanowiły 6,8% nakładów ogólnopolskich. Najwięcej środków przeznaczono na gospodarkę ściekową i ochronę wód - 66,9% nakładów ogółem oraz na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu - 18,9%. Na Kraków przypadało 23,3% nakładów poniesionych na ochronę środowiska w Małopolsce.

Nakłady na gospodarkę wodną w br. wynosiły 336,6 mln zł (wzrost do 2005 r. o 10,8%) i stanowiły 16,8% nakładów ogólnopolskich. Najwięcej środków przeznaczono na zbiorniki wodne - 50,3% oraz na ujęcia doprowadzenia wody - 26,0%. Na powiat wadowicki przypadło 50,4% tych nakładów (kontynuacja budowy zbiornika wodnego w Świnnej Porębie), a 10,6% na miasto Kraków (głównie na ujęcia i doprowadzenia wody).

Notatkę opracowano na podstawie sprawozdań rocznych z ochrony środowiska o symbolu OS, sprawozdań M - 06 i M - 09 oraz załącznika do sprawozdań F - 03, SP, SG - 01 część III i IV.

Opracowała: Zofia Pardela US Kraków Wydział Statystyki Gospodarczej, tel. 012 420 43 50
Skład komputerowy - Wydział Analiz